

Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

Deres ref.:

Vår ref.: 2010/3 VG00/008

Dato: 20.01.2010

Høringsuttalelse om forskrift til ny rammeplan for lærerutdanningen

Det vises til høringsbrev fra Kunnskapsdepartementet datert 6. november 2009. Senter for IKT i utdanningen takker for invitasjon til avgi høringsuttalelse i forbindelse med arbeidet med ny forskrift for rammeplan for lærerutdanningen.

Innledningsvis stiller Senter for IKT i utdanningen seg positiv til den nye strukturen med to likestilte løp for lærerutdanningen. IKT og digital kompetanse vil kunne tilpasses de ulike løpene og slik sette studentene bedre i stand til å ivareta digital kompetanse som grunnleggende ferdighet når de tar fatt på lærerjobben. Med tanke på bredden og kompleksiteten innenfor området vil en slik spissing kunne bidra til mer kompetente lærere. Det er på samme måte positivt at faglig fordyping og fagdidaktikk vektlegges tydeligere. Endringene som foreslås på det strukturelle plan, vil kunne bidra til at også digital kompetanse styrkes i lærerutdanningen.

Senter for IKT i utdanning mener videre at det er viktig å få en tydeligere forpliktelse for lærerutdanningene til å ivareta IKT og digital kompetanse. Utkastet til ny forskrift vektlegger ulike sentrale områder, men IKT er ikke tatt med under noe punkt (bortsett fra i oppramsingen av grunnleggende ferdigheter).

Omfattende forskning og ulike evalueringer¹ peker på at lærerutdanningene, generelt, ikke har klart å integrere IKT og digital kompetanse på en tilfredsstillende måte. Det er derfor viktig å tydelig presisere de krav som stilles til lærerutdanningsinstitusjonene, og disse presiseringene bør fremkomme både i overordnet forskrift og i ulike fagkapitler i rammeplanen.

¹ Her kan nevnes NOKUTs "Evaluering av allmennlærerutdanningen i Norge 2006", NIFU STEP's rapport 28/2008 "Digital kompetanse i norsk lærerutdanning" og ITU Monitor 2009.

Senter for IKT i utdanningen foreslår at digital kompetanse tas med som begrep under § 2 under overskriftene "KUNNSKAP", "FERDIGHETER" og "GENERELL KOMPETANSE". Senteret foreslår innhold for formuleringer for hvert avsnitt, og kommer med *forslag* til formuleringer. Det tas også med en begrunnelse for hver formulering.

Under avsnittet "KUNNSKAP" foreslår Senter for IKT i utdanningen at det tas med et strekpunkt om kunnskap om bruk av IKT i undervisningen, og kunnskap om barn og unges bruk av ulike medier og teknologiformer. Digital dømmekraft bør også inkluderes i strekpunktet.

Forslag til formulering:

- har kunnskap om bruk av digitale verktøy i undervisning, unges digitale hverdag og om digital dømmekraft.

Begrunnelse: Med tanke på den sentrale posisjonen bruk av digitale verktøy har fått i gjeldende læreplan for grunnskolen, bør forskrift til ny rammeplan for lærerutdanningen vektlegge digital kompetanse. Kunnskap om barns medievaner og bruk av digitale verktøy er en viktig forutsetning for arbeidet som lærer, både fordi dette danner utgangspunkt for læringsarbeidet i mange sammenhenger, men også fordi digital dømmekraft er tett sammenvevd med en rekke forhold knyttet til sosiale nettverk og eleven som medieprodusent.

Under avsnittet "FERDIGHETER" foreslår Senter for IKT i utdanningen at det tas med et strekpunkt om ferdigheter i å benytte teknologi i læringsarbeid, planlegging og i kommunikasjon og administrasjon.

Forslag til formulering:

- har ferdigheter i å benytte ulike teknologi i læringsarbeid, planlegging, kommunikasjon og administrasjon.

Begrunnelse: Det sier seg selv at læreren må ha gode ferdigheter i bruk av IKT for selv å kunne drive læringsarbeidet innen digital kompetanse. Det er likevel ikke selvsagt at lærerkandidater innehar tilstrekkelig kompetanse bare fordi de i stadig større grad har vokst opp med datamaskiner og andre digitale enheter. Tydelig presisering av de digitale ferdigheter lærere trenger i yrkesutøvelsen, bør være en del av forskriften for ny rammeplan for lærerutdanningen.

Under avsnittet ”GENERELL KOMPETANSE” foreslår Senter for IKT i utdanningen at det tas med et strekpunkt om å benytte IKT i innovasjon og nyskaping.

Forslag til formulering:

- har ferdigheter til å benytte IKT i utviklings- og innovasjonsarbeid, også innen IKT-feltet.

Begrunnelse: Det er forventninger fra mange hold om at lærerutdanningsinstitusjonene skal bidra til innovasjon og nytenking. Nyutdannede lærere skal bringe med seg oppdatert kompetanse til skolene, og på denne måten bidra til fornying og oppdatering ute i skolene. I tillegg skal lærerutdanningene, på ulike arenaer, bidra til skoleutvikling, også innen digital kompetanse. IKT er et område der utviklings- og innovasjonsperspektivet er spesielt viktig, her skjer utviklingen svært raskt.

I forhold til dagens rammeplan for lærerutdanningen må den som nå kommer, tydeligere inkludere IKT og digital kompetanse. Det er for eksempel ikke nevnt mål knyttet til IKT og digital kompetanse for matematikk i dagens plan, og i de andre fagene er digital kompetanse nokså vagt beskrevet. Det er også et moment at den nye strukturen for utdanningsløpene kun vil ha plass til ett skolerelatert fag på inntil 30 sp. Dette innebærer at de lærerutdanningene som i dag tilbyr studier i IKT i læring utover dette, må redusere sine tilbud. Hvis ikke digital kompetanse skal komme svekket ut av reformen, må digital kompetanse tydelig knyttes til fagene. Dette må gjøres på en forpliktende måte, slik at man sikrer at de ulike fagområdene inkluderer digital kompetanse på skikkelig vis.

Det er flere områder som ikke er tatt med i denne uttalelsen, dette gjelder blant annet digitale prøver og eksamener, bruk av digitale verktøy i skole-/hjemmsamarbeid og en rekke fagspesifikke kontekster der digital kompetanse er sentralt. Dette er viktige momenter som bør tas med i fagkapitlene i rammeplanen.

Det gjenstår viktig arbeid med rammeplanen, både når det gjelder innholdskrav i fagene og utvikling av indikatorer for god lærerutdanning. Senter for IKT i utdanningen håper at dokumenter i disse prosessene blir gjort tilgjengelige i høringsprosessen. Senteret bør få mulighet til å komme med innspill i alle aktuelle prosesser, hvis ikke kan det være fare for at digital kompetanse, og IKT mer generelt, ikke blir ivaretatt i tilstrekkelig grad i de kanskje viktigste planprosessene.

Vennlig hilsen

Sylvi Barman-Jenssen
direktør
Sign.

Gunstein Egeberg
prosjektleder
Sign.